

Arbejdslønnen, foreløbig ned til, hvad vi betaler ude paa Landet og derefter naturligvis endnu længere ned. Og hvad Arbejdstiden angaar, vendte den højtærede Landbrugsminister sig mod 8 Timers Arbejdsdagen; 8 Timers Arbejdsdagen, tror jeg, den højtærede Minister sagde, er i Virkeligheden Skyld i, at der ersaa mange arbejdsløse. Ja, Pokker forstaa den Logik — jeg kan ikke. Den højtærede Minister tilraadede 10-12-14 Timers Arbejdstid som mere passende end 8 Timer. Hvis Industrien gennemførte denne Idé, vilde det jo bl. a. betyde, at Antallet af arbejdsløse i Øjeblikket ikke vilde være 37 000, men formodentligt 74 000. Det, som vil ligge til Grund for den højtærede Landbrugsministers besynderlige Tale, er den Idé, at Produktionsomkostningerne er saa meget for høje paa Grund af den kortere Arbejdstid, at man ved Opgivelse af den skulde kunne vinde det nødvendige Forspring i Konkurrencen. Enhver industri-drivende kan jo paa 10 Minutter regne ud, at det passer ikke, og enhver god Samfundsborger ved, at det aldeles ikke kan siges at være i Samfundets Interesse at faa trykket Arbejdslønnen dybt, dybt ned eller at faa forlænget Arbejdstiden. Det vilde være en kulturel Ødelæggelse, hvis det skete. Jeg forstaaer meget vel, at den højtærede Landbrugsminister fra det agrariske Staae, ud fra hvilket han ser Tingene, føler sig tiltalt af igen at skue ud til en kulturelt og økonomisk lavtstaaende Arbejderklasse, som finder sig i de usleste Vilkaar, som Arbejdsgiverne vil byde dem. Jeg tror ikke, at den højtærede Landbrugsminister vil opleve at se en saadan Tilstand igen, og jeg tror ogsaa, at det for Samfundet vilde være alt andet end lykkeligebringende. Store Dele af Samfundet er da ogsaa efterhaanden blevet fortrolige med dette, at et usselt elendigt Pjalteproletariat er aldeles ikke nogen Sikring eller Behagelighed for Samfundet i Længden. Tro endelig ikke det! Forbigaaende, nogle Aar kan det maaske være behageligt for de Arbejdsgivere, der i den Tid kan skovle til sig og fylde deres egne Lommer, medens Arbejderne sulter, men der kommer den Dag, da Arbejderne ikke længere finder sig i det, og saa bliver den næste Omgang blot saa meget værre end den første. Jeg

vil derfor paa det allerskarpeste gøre Indsigelse paa Arbejdernes Vegne imod den Politik, som Landbrugsministeren tilraader overfor Arbejderne. Disse haanlige Ord om 8 Timers Arbejdsdagen er snart gentaget saa mange Gange af den højtærede Landbrugsminister og hans Meningsfæller, at der dog maaske var Grund for dem til at overveje, om det i Længden gør sig. Hvis 8 Timers Arbejdsdagen skulde gennemføres for hele Landbruget, saa ved jeg nok, fra hvem Protesterne vilde komme imod en saadan Arbejdstid. Det vilde ikke være fra Arbejderne, men saa vilde der i hvert Sogn blive afholdt Protestmøder af Gaardmænd og Godsejere mod en saadan Brutalitét som at gennemføre 8 Timers Arbejdsdagen ogsaa for dem. 8 Timers Arbejdsdagen er et stort kulturelt Gode, det kan jeg roligt sige til den højtærede Landbrugsminister, og der skal slaas meget i Stykker, før de danske Arbejdere opgiver det Gode, som delvis er vundet paa dette Omraade. For dem, der interesserer sig for, hvad det kulturelt og økonomisk betyder, er det maaske værd at pege paa den Udvikling, som de saakaldte Havebyer har taget, som Kolonihaverne har taget just i Kraft af, at Arbejderne fik Tid til ved Gennemførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen at hellige sig Opgaver udenfor Sliddet i Fabrikken. Til 20 Mill. Kr. opgjorde man forleden ved en Kolonihavekongres Værdien af det Udbytte, som Kolonihaverne gav Danmark, 20 Mill. Kr. i aarlig økonomisk Vinding, indvundet gennem Arbejdernes Dyrkning af Kolonihaverne, fordi de fik Tid til at hellige sig denne Fritidssyssel. Men hvad betyder det ikke kulturelt, hvad betyder det ikke for Arbejdernes aandelige Liv, for Arbejdernes hele Højnelse som Statsborgere, at de har faaet den nødvendige Tid til saadanne Sysler i Stedet for at staa lækbundet til Maskinen eller til Skomagerstolen, eller hvad det nu var, de arbejdede med? Nej, det er en daarlig Tale, det er en daarlig Samfundsborgertale, den, der gaar ud paa at trykke Arbejderne længere ned. Det var mod den, Hørup vendte sig i svundne Tider, da han sagde: Den Politik, hvis Formaal er at sætte Foden paa Nakken af Arbejderne, er den usleste af alle, den vender vi os imod. Det Standpunkt, som